

Naturmangfold

Naturmangfoldloven i praksis

Naturmangfoldloven er den mest sentrale loven innen naturforvaltning i Norge. Lovens formål er at mangfoldet og de naturgitte prosessene på land og i vann skal ivaretas i samfunnsutviklingen. Det er spekteret av biologiske, geologiske og landskapsmessige komponenter og for-
masjoner som til sammen utgjør naturmangfoldet.

Naturmangfoldloven gir regler om bærekraftig bruk og vern av naturen, slik at naturen som grunnlag for menneskets virksomhet og utfoldelse ivaretas. Dette skjer gjennom forvaltning av lokale bestander, arter, områdevern, fremmede organismer, utvalgte naturtyper og leveområder for prioriterte arter. Loven er relevant for alle prosjekter som berører naturmangfold i forbindelse med arealinngrep, anleggsarbeid og andre typer forstyrrelser.

REFERANSER

- Rapport om praktisering av naturmangfoldloven (Klima- og miljødepartementet, 2014)
- Rapport om fysisk kompensasjon for jordbruks- og naturområder ved samferdselsutbygging (Samferdselsdepartementet, 2013)
- Konsekvensutredninger (KU) Nettforsterking Rogaland (Statnett, 2014-2016)
- Reguleringsplan med KU E18 Ørje-Riksgrensen (Statens vegvesen, 2012-)
- Overvåking av hubro for Tonstad vindkraftverk (Tonstad vindpark AS, 2015-)
- Etablering av LoppHAVet marine verneområde (Fylkesmannen i Finnmark, 2016-)
- InterCity Haug-Halden, kommunedel- og reguleringsplan med KU (Bane NOR, 2015-)

Øverst: Gråtrost | Foto: Kjetil Mork, Multiconsult
Nederst: Kartlegging av amfibiedammer i Ås | Foto: Finn Gregersen, Multiconsult

Issoleie på oppfrysingsmark | Foto: R. Heimstad, Multiconsult

De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven skal sikre at naturmangfold blir vurdert ved myndighetsutøvelse som berører natur. Prinsippene skal vise hvordan hensynet til naturmangfold er vurdert og vektlagt og gjelder uavhengig av om myndighetsutøvelse skjer i medhold av naturmangfoldloven eller andre lover og regler (plan- og bygningsloven, vannressursloven etc.).

Det betyr at i alle saker som berører natur så skal følgende miljørettslige prinsipper vurderes:

- kunnskapsgrunnlaget (§ 8)
- ivaretagelse av føre-var-prinsippet (§ 9)
- økosystembelastningen (§ 10)
- tiltakshaver som kostnadsbærende ved miljøforringelse (§ 11)
- miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12)

I tillegg har alle og enhver en **generell aktsomhetsplikt** (§ 6) til å gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet.

Multiconsult har biologer, naturforvaltere, geologer, arealplanleggere og landskapsarkitekter som har bred kunnskap om ivaretagelse av naturmangfold i samfunnsbyggingen. Disse ressurspersonene er lokalisert rundt omkring i landet, og kan kartlegge naturmangfold, vurdere virkninger av tiltak, utvikle tekniske miljøløsninger, driftsmetoder og tilpasninger for å unngå eller begrense skade i henhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven.

Ta kontakt med Gro Dyrnes (gro.dyrnes@multiconsult.no) dersom du ønsker bistand til å vurdere om prosjektet ditt berøres av naturmangfoldloven.

TYPISKE TJENESTER

Kartlegginger av naturmangfold

- Innhente kunnskap om flora, fauna, naturtyper på land og i vann

Vurdere virkninger av tiltak

- Konsekvensutredninger, miljøutredninger
- Økologisk utredning som del av BREEAM

Foreslå teknikker, tekniske miljøløsninger og lokalisering for å unngå eller begrense skade

- Oppfølging av miljø og landskap i teknisk prosjektering
- Elvehabitatrestaurering og miljøtekniske designløsninger (f.eks. fiskepassasjer)

- Miljøoppfølgingsplaner (MOP, MTA, YM, Detaljplan) innen samferdsels- og energiprojekter
- Prosedyrer for håndtering av masser med fremmede arter
- Planlegging av avbøtende og kompenserte tiltak

Bruk av de miljørettslige prinsippene

- Vise hvordan hensynet til naturmangfoldet er vurdert og vektlagt i prosjektering, datagrunnlaget til konsekvensutredninger eller i reguleringsplansaker